

הנזק הכלכלי מההפיכה המשטרית

פרופסור יוסי שפיגל
הפקולטה לניהול ע"ש קולר, אוניברסיטת תל אביב
נשיא האגודה הישראלית לכלכלה
spiegel@post.tau.ac.il

מטרות הממשלה

הודעות דוברות

דברי ראש הממשלה נתניהו בפתח ישיבת הממשלה הראשונה של ממשלת ישראל ה-37

תאריך פרסום: 29.12.2022

ממשלה: הממשלה ה-37

יש לנו ארבע מטרות עיקריות, שהגדרתי אותן היום בנאומי, אחזור עליהן כי הן חשובות:
קודם כל, לבלום את איראן. זו שאלה קיומית. אנחנו קודם כל דואגים לקיום ולביטחון.
דבר שני, להחזיר את הביטחון והמשילות בתוך מדינת ישראל.
דבר שלישי, לטפל ביוקר המחיה ומצוקת הדיור.
הדבר הרביעי ואני מאמין שגם הוא בהישג יד, להרחיב באופן דרמטי את מעגל השלום.

הנזק הכלכלי של הפיכה המשטרית

מה קרה מאז?

- **מאז השבעת הממשלה ב-29 בדצמבר 2022 קידמה הקואליציה שורה של צעדים שיגבירו את מעורבות הממשלה או יקנו לה שליטה אפקטיבית במגוון של מוסדות שנהנו עד היום מעצמאות:**
 - חקיקה להגבלת עצמאות מערכת המשפט
 - חקיקה שתאפשר לשר לביטחון לאומי לשלוט בהתנהלות המשטרה
 - ניסיון להתערב במדיניות הריבית של בנק ישראל
 - ניסיון למנות מקורב לראש הממשלה לראשות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
 - ניסיון להתערב בשירות השידור הציבורי (כאן)
 - ניסיון להגביר את התערבות הממשלה במועצה הארצית לתכנון ובניה
 - ניסיון להשתלטות של הממשלה על הספרייה הלאומית
- **זהו שינוי בשיטת המשטר בישראל שבו הייתה עד היום הפרדת רשויות ועצמאות של שורה של מוסדות מהתערבות פוליטית**
- **עצמאות של מוסדות חיונית כדי להבטיח שיפעלו בצורה מקצועית לטובת הציבור באופן שהוא נקי משיקולים פוליטיים**

ספר ההוראות של משטרים סמכותניים- פופוליסטים

- להשתלט על מערכת המשפט והמדיה
- לזהות "אויב" משותף ולגייס את הציבור נגדו
- לייצר מציאות אלטרנטיבית עי ידי הכתבת נרטיבים
- לרכז את הכוח בידי שליט אחד
- שליט יחיד מקיף עצמו בעוזרים חלשים ולא מקצועיים
← היבריס ← הכחשה של בעיות כלכליות

איך זה קורה?

פרשנות | בליכוד הסיתו שנים נגד מערכת המשפט, כעת זה מתהפך עליהם

ח"כים בסיעה חוששים כי הסתבכות הפרויקט להפיכה משטרית תפגע בעתידם הפוליטי. "אנחנו תקועים עם פרשה שעשויה לגמור אותנו", אמר מקור בליכוד. "נתניהו לא טיפש. הוא יודע שעם חוקים כאלו, הלך עלינו. הבעיה היא שעכשיו הוא כבר לא שולט בכלום"

רוית הכט 15,06:10 במרץ 2023 📌 עקוב

למרות הדברים הללו, והספקות שכן נפוצים בקרב חברי הכנסת, חשוב להבין שהבייס במקום אחר. בשנים האחרונות בכירי הליכוד, ובראשם נתניהו, הטריפו את הקהל הליכודי בהסתה נגד מערכת המשפט, ועכשיו הנמר יצא משליטה. הוא אוחז במאלף בין שיניו, ומאיים לפצח אותו אם זה יגלה ויתור. "לא אכפת לי שלא יהיה לי מה לאכול, שהצבא יתפרק, שהכל ייחרב פה. העיקר שלא ישפילו אותנו שוב, וימנו עליו שופטים אשכנזים", אמר לי השבוע חבר מרכז דומיננטי. "אם נתניהו יתפשר עכשיו הוא נכנס לסיכון כפול: הוא גם יאבד את הבייס, וגם יאבד את השותפים הקואליציוניים".

הנזק הכלכלי מההפיכה המשטרית

- קשה לנבא התפתחויות כלכליות משום שהכלכלה כל הזמן חשופה לזעזועים חיצוניים (אינתיפדה, קורונה, המשבר הפיננסי של 2008, בועת הדוט.קום)
- כל הכלכלנים בארץ וגם כאלה בעולם, כולל 13 חתני פרס נובל בכלכלה, וכלכלנים ידועים כמו לארי סאמרס (שר האוצר של ארה"ב בממשל אובמה), בן ברננקי (יו"ר הפד האריקאי וחתן פרס נובל) או נוריאל רוביני, מאוחדים בדעה שהכלכלה תפגע בצורה חמורה.
- סוכנויות הדירוג הבינלאומיות (מודיס ופיצ') הוציאו אזהרות, וכך גם ה-OECD
- איך בדיוק, בכמה בדיוק, ומתי אף אחד לא יכול להגיד בוודאות
- הפגיעה בריבית ובשער החליפין יכולים להתרחש מהר
- נזקים אחרים ייקחו יותר זמן עד שיתממשו או עד שיתממשו במלואם.
- הנזק עשוי להיות חריף במיוחד לאור העובדה שהכלכלה העולמית, בדגש על ההייטק, ממילא נמצאת בהאטה משמעותית
- 90% מהממיון של ההייטק הוא מחו"ל ולמעשה כל המכירות שלו
- שילוב בין משבר כלכלי ומשבר ביטחוני עלול להיות קטלני

הנזק הכלכלי בטוח הקצר והארוך

■ טווח קצר:

- עליית שער ריבית
- פיחות

■ טווח ארוך:

- עלייה בשחיתות
- פגיעה בזכויות קניין
- פגיעה אפשרית בפנסיה
- עלייה בסיכון
- פגיעה בענף ההייטק

ענף ההייטק

הפגיעה בענף ההייטק תהיה חמורה במיוחד

- הייטק מבוסס על הון אנושי שיכול לעבור בקלות יחסית ממדינה למדינה
- הייטק מצריך השקעות עתק שמחייבות הגנה על זכויות קניין
- הייטק מייצר קניין רוחני שדורש הגנה משפטית
- משקיעים בהייטק ולקוחות של הייטק רגישים לאחריות תאגידית-חברתית
- עובדי הייטק צריכים חופש מחשבה ויצירה שמצידם מחייבים הגנה משפטית
- הייטק בנוי על אקוסיסטם שפגיעה בו עלולה להביא לאפקט דומינו – כאשר אחד עוזב נגרם נזק לכל האחרים כי כולם תלויים בכולם (משקיעים, אנג'לים, יזמים, עובדים)

החשש לפגיעה בהייטק הוא אמיתי

בכיר באינטל מזהיר: "חייבים לעצור את הטירוף. אנחנו רגע לפני היעלמות ההייטק מכאן"

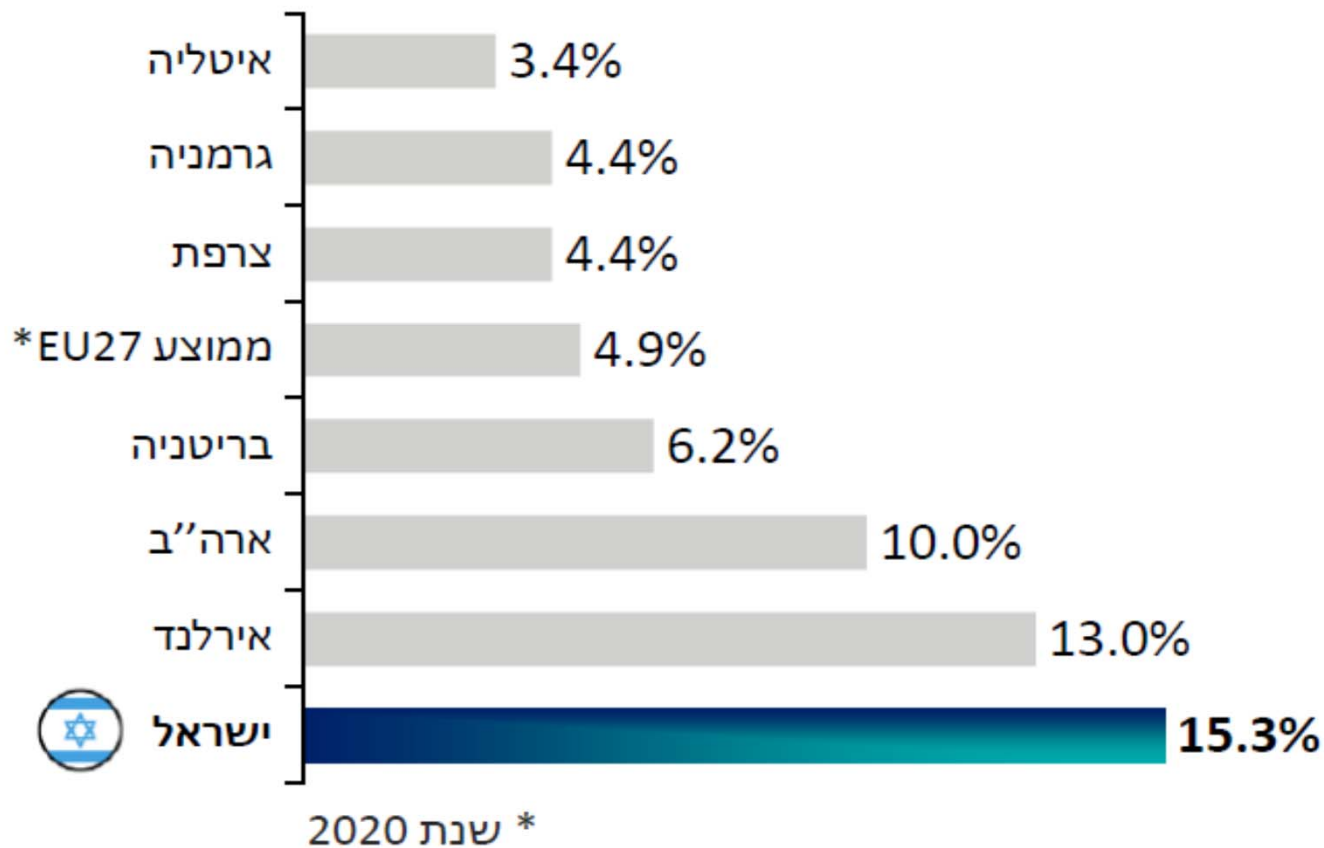
צחי וייספלד, סגן נשיא באינטל העולמית ומנהל פעילות תוכנית הסטארט-אפים של החברה, מדבר בגילוי לב, בשם עצמו, על הסכנות שבהפיכה המשטרית: "בשבועות האחרונים משהו בי נשבר, ואני לא לבד. אני יודע שאני מסכן את עתידי המקצועי אבל עתיד ילדיי חשוב יותר. אנשים לא מבינים את הנזק שייגרם אם ההפיכה המשטרית תתרחש"

מאיר אורבך 06:00, 01.03.23

ההייטק אחראי על 15.3% מהתוצר האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות, פברואר 2023

תרשים 14: שיעור ענף ההייטק מה-GDP בהשוואה
בינלאומית, 2019

הנזק הכלכלי של ההפיכה המשטרית

ההייטק מייצר 23% מהמיסים הישירים של ישראל

■ הכנסות המדינה ממיסים ישירים במיליארדי ₪

אחוז	סה"כ 2020	הייטק 2021	
24%	92.6	22.1	מס הכנסה
20%	70.8	14.4	ביטוח לאומי
28%	38.8	11	מס חברות ומס רווחי הון
23%	202.2	47	סה"כ

■ מקורות:

□ דו"ח מנהל הכנסות המדינה לשנים 2019-2020

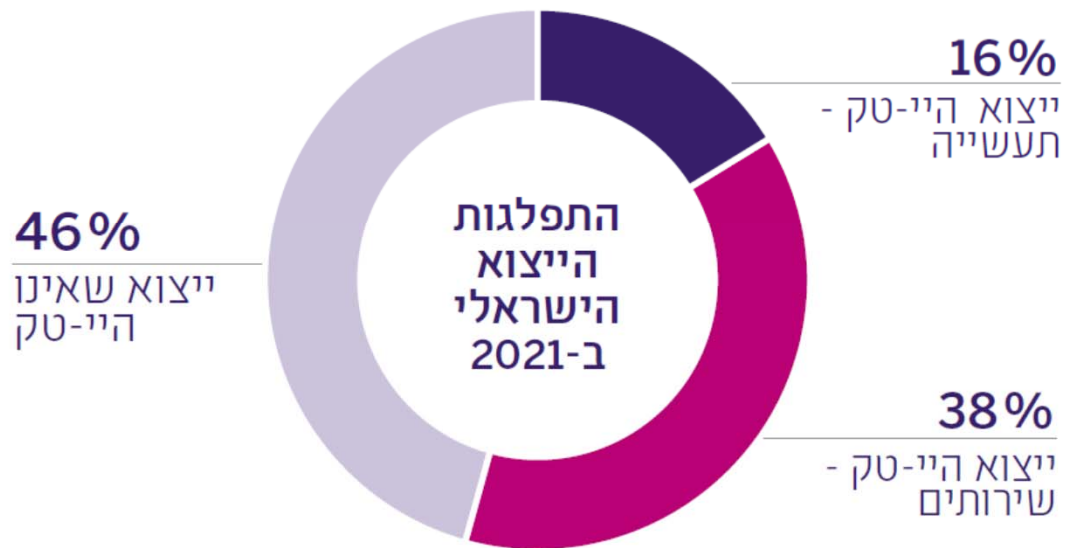
□ דו"ח תרומת תעשיית ההייטק לכלכלה ולחברה הישראלית, האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות, פברואר 2023

הנזק הכלכלי של הפיכה המשטרית

מה יקרה לייצוא אם ההייטק יפגע ב-10%?

רשות החדשנות, דו"ח שנתי מצב ההייטק 2022

02 חלקו של ההיי-טק בייצוא הישראלי חוצה לראשונה את קו ה-50%
התפלגות הייצוא מישראל לפי ענפים, 2021

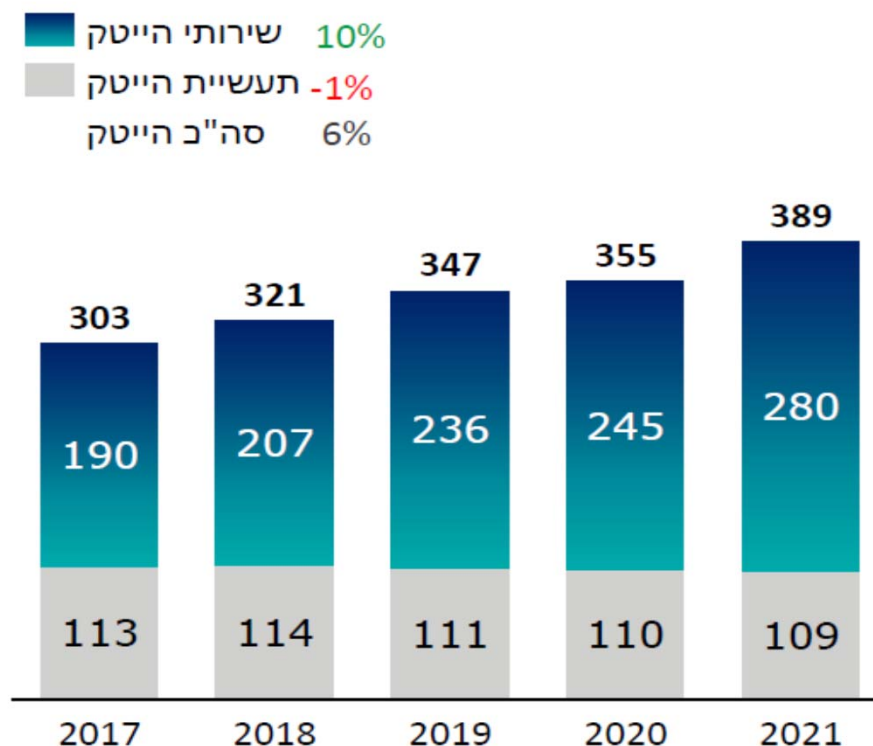
מקור: עיבודי רשות החדשנות לנתוני הלמ"ס

- ייצוא ההייטק היה 67 מיליארד דולר ב-2021
- ירידה של 10% ביצוא שקולה ל-23 מיליארד ₪ שהם חצי מתקציב משרד הבריאות

מועסקים בהייטק

האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות, פברואר 2023

- ב-2021 עבדו בהייטק כ-390,000 עובדים
- המועסקים בהייטק הם 11.9% מכוח העבודה בקרב גילאי 25-64

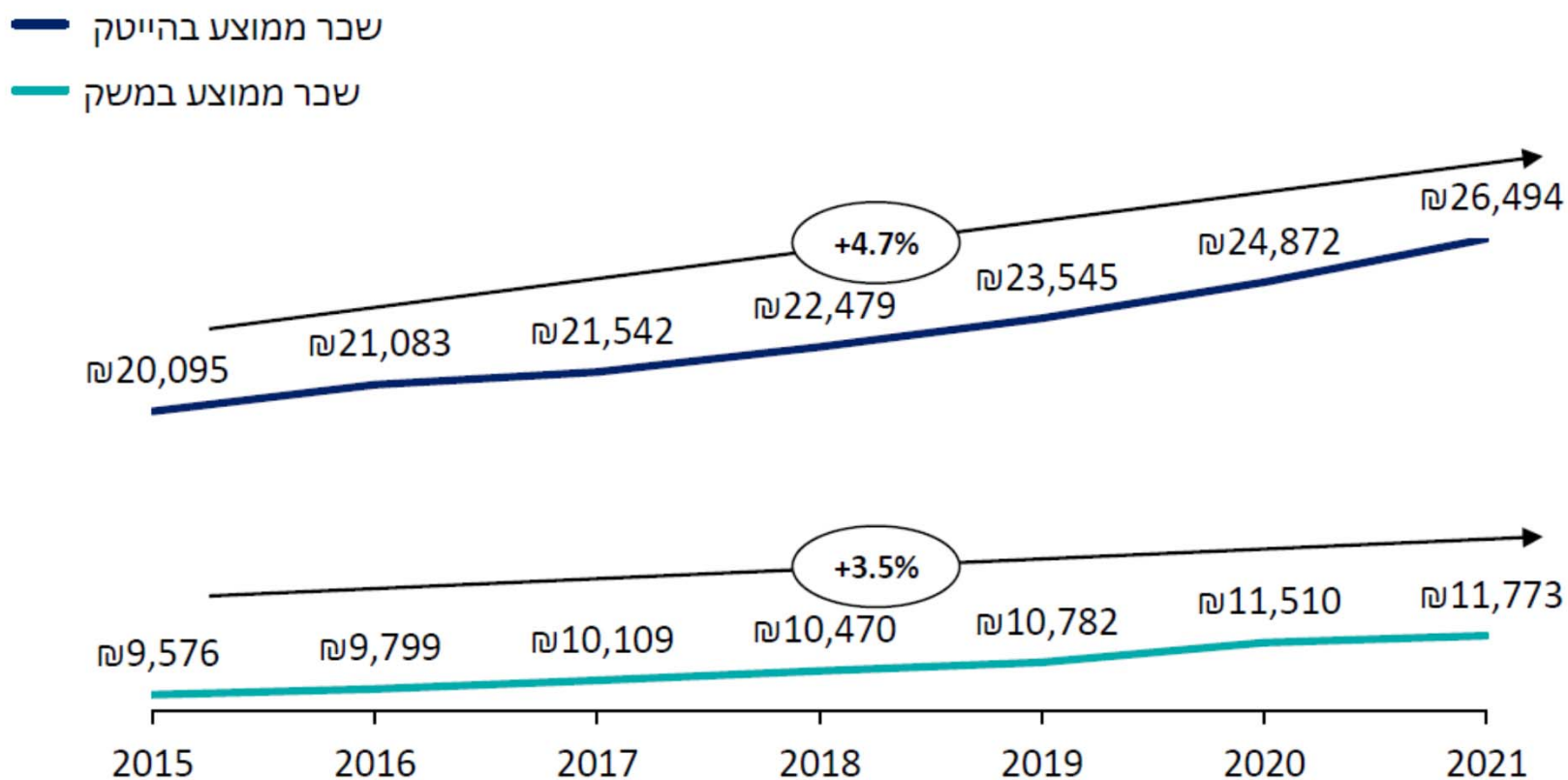

הנזק הכלכלי של ההפיכה המשטרית

שכר ממוצע בהייטק

האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות, פברואר 2023

תרשים 28: השכר הממוצע בהייטק לעומת השכר הממוצע במשק, 2015-2021

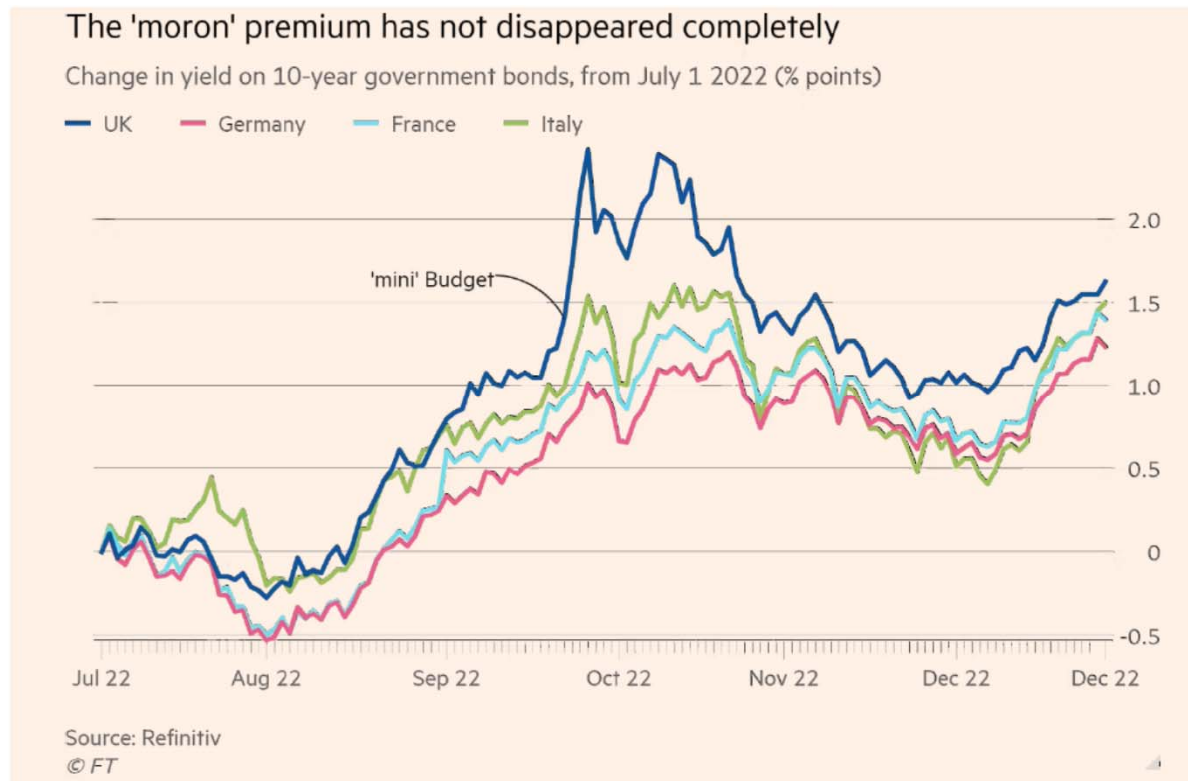
מה יקרה להכנסות של פרטים אם ההייטק יתכווץ ב-10%?

- 390,000 מועסקים בהייטק ב-2021
- פער השכר בין הייטק לממוצע במשק הוא 14,721 ₪, שהם 176,652 ₪ בחישוב שנתי
- פגיעה של 10% במועסקי ההייטק שקולה ל-39,000 מועסקים שמאבדים 176,652 ₪ בשנה \leftarrow 6.9 מיליארד ₪ בשנה
- תקציב הרשות לזכויות ניצולי שואה לשנת 2022 עמד על 5.1 מיליארד ₪
- תקציב ההשכלה הגבוהה לשנת 2021 עמד על 12.3 מיליארד ₪

עליית שער הריבית על החוב הציבורי של ישראל

פרולוג: לקח מבריטניה לגבי התעלמות של פוליטיקאים פופוליסטיים מאזהרות של כלכלנים

- בתחילת ספטמבר 2022 נבחרה לז טראס לראשת ממשלת בריטניה. ב-23 בספטמבר, הכריז שר האוצר קוואזי קווארטנג על שורה של צעדי מדיניות דרמטיים, במרכזם הפחתת מיסים
- כלכלנים התריעו שזו תוכנית מסוכנת לכלכלה, אבל לז טראס התעלמה; בריטניה שילמה "מס טיפשות" (30 מיליארד ל"ש)

הנזק הכלכלי של ההפיכה המשטרית

ומה אצלנו?

TheMarker

חדשות

מודי'ס באזהרה חריגה לישראל: ההפיכה המשטרית עלולה להביא להפחתת תחזית דירוג האשראי

דירוג האשראי של ישראל במודי'ס היום הוא A+ עם תחזית חיובית להעלאת דירוג בהמשך ■ החברה מזהירה כי התחזית החיובית תתבטל ותחזור לתחזית יציבה בלבד

מירב ארלוזורוב ודפנה מאור

07 במרץ 2023

חברת דירוג האשראי הבינלאומית מודי'ס פירסמה הערב (ג') אזהרה חריגה ביותר לישראל. מודי'ס הוציאה הודעה למשקיעים, עם אזהרה ישירה כי אם ההפיכה המשטרית תמשיך כמתוכנן, תחזית דירוג האשראי של ישראל עלולה להיפגע ולרדת מתחזית חיובית לתחזית יציבה בלבד.

בהודעתה כתבה מודי'ס: "אם הרפורמה המוצעת תאושר במלואה היא עלולה להחליש באופן מהותי את מערכת המשפט, וכך ליצור אפקט דירוג אשראי שלילי. הרפורמה המוצעת גם מייצרת סיכונים ארוכי טווח לכלכלת ישראל, במיוחד זרימת הון לסקטור ההייטק".

הנזק הכלכלי של ההפיכה המשטרית

מהן ההשלכות של עליית הריבית כתוצאה הפחתת דרוג אשראי?

- החוב הציבורי של ישראל לשנת 2021 הוא קצת יותר מטריליון ₪ (1.072 טריליון ₪)
- אם הריבית תעלה באחוז אחד, החזר החוב השנתי יעלה ב-10 מיליארד ₪
- להשוואה: תקציב משרד הרווחה ב-2022 היה 9.7 מיליארד ₪; תקציב סל הבריאות היה 550 מיליון ₪

פיחות השקל

התחזית של סיטי ביחס לשער הדולר

TheMarker

שוק ההון

משחקי המט"ח: כמה נקודות למחשבה למי שעוקב בדאגה אחרי היחלשות השקל

היכולת לזהות באופן עקבי את המגמה של מטבע בטווח הקצר היא בלתי אפשרית, ויש הררי מחקרים אקדמיים שהוכיחו את זה ■ אין לדעת מתי ובאיזו עוצמה ההפיכה המשטרית תבוא לידי ביטוי בנתונים הכלכליים, ואם ומתי בנק ישראל יתערב במסחר בשקל

איתן אבריאל

26 בפברואר 2023

עקוב

ביום שלישי שעבר, בעוד הדולר נסחר ברמות של 3.63 שקלים, הוציא דסק המטבעות של בנק אמריקאי גדול, סיטי, הערכה בנוגע לרמתו של השקל הישראלי בעתיד הקרוב: "המטבע ממשיך להיות תחת לחץ בשל הרעש הפוליטי", כתבו בסיטי, והוא במגמה להגיע לרמות של 3.95 שקלים, שהיו אז 8% פחות מהשער היציג.

ראיון עם נוריאל רוביני, דה מרקר, 5 במרץ 2023

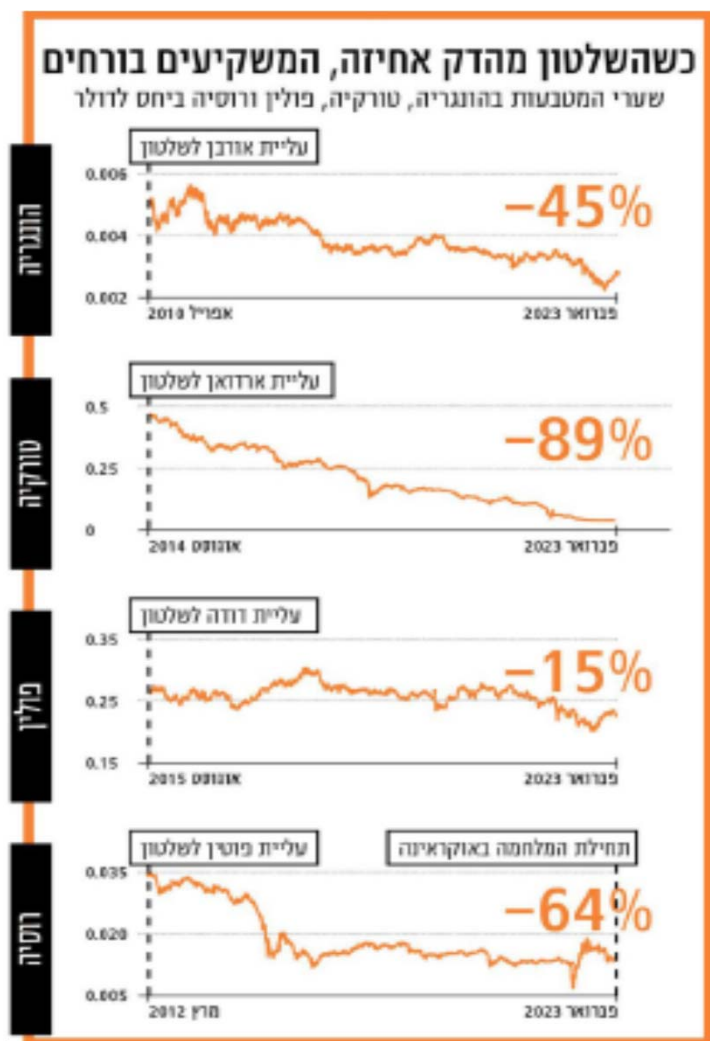
"אתה משחק באש כשאתה עושה דברים קיצוניים, והשווקים יענישו אותך הרבה לפני שסוכנויות הדירוג יעשו משהו. הלחץ על השווקים מתחיל רק עכשיו, האינפלציה עלתה בשנה האחרונה, בנק ישראל כבר נאלץ להעלות את הריבית — והציבות נשמרה.

"אבל אם הרפורמות המשפטיות ייצאו לדרך, הן יובילו לבריחת הון, זו תפעיל לחץ שלילי על השקל, האינפלציה תעלה, פער התשואה בין האג"ח הישראליות לאמריקאיות יגדל — והדרך היחידה להתמודד עם זה תהיה להעלות עוד יותר את הריבית. אז תקבל לא רק האטה, אלא התכווצות כלכלית. אם הרפורמה תמשיך, אי-אפשר לפסול את האפשרות של מיתון ממשי".

שער הדולר

- **הסיבה לתחזית על החלשות השקל: הוצאת כספים מישראל, פגיעה בגיוסי כפסים מחו"ל להשקעה בהייטק, חברות הייטק עלולות להעביר פעילות לחו"ל**
- **אבל, קשה מאוד לנבא מה יקרה לשער המט"ח**
 - אם מישהו היה יודע הוא היה יכול לעשות מזה כסף על ידי מסחר במט"ח שהיה גורם לשער המט"ח לעלות או לרדת כבר היום
- **דוגמה לקושי לנבא שינויים בשער המט"ח:**
 - בתחילת פברואר 2022, שער הדולר ברוסיה היה 76 רובל לדולר
 - ב-11 במרץ שער הדולר זינק ל-134 רובל לדולר בעקבות הפלישה לאוקריינה
 - בסוף יולי 2022 הדולר ירד ל-54 רובל לדולר – הרובל התחזק בניגוד לכל התחזיות
- **הרובל נחלש כי היצוא מרוסיה נעצר (לכן היצע הדולרים ירד), אבל גם היצוא לרוסיה נעצר (הביקוש לדולר גם ירד)**
- **לכן צריך להיזהר עם תחזיות (כיום הדולר 76 רובל כמו לפני המלחמה)**
- **למרות שהרובל לא נחלש, רוסיה נפגעה קשות כי היצוא לרוסיה נפגע (אפשר לקנות עם דולרים הרבה פחות מאשר לפני המלחמה)**

מה קרה למטבע בהונגריה, טורקיה, פולין, ורוסיה מאז עלו לשלטון מנהיגים סמכותניים?

הנזק הכלכלי של ההפיכה המשטרית

מה יקרה אם שער הדולר יזנק ל-3.95 ₪?

- נניח שתחזית סיטי תתגשם והדולר יזנק ל-3.95 ₪ (למרות ההסתייגויות לעיל)
- כשהממשלה הושבעה ב-29 בדצמבר 2022 הדולר עמד על 3.52 ₪
- 3.95 ש"ח הם 12% יותר מ-3.52 ₪
- היסטורית המחירים בישראל עלו בסביבות 0.3% לכל 1% של עלייה בשער הדולר
- בהתאם, המחירים יעלו ב-3.6%
- בנק ישראל יצטרך להמשיך עם העלאות ריבית
- כל מי שיש לו משכנתא ישלם יותר
- נניח שהריבית תעלה רק ב-2% יותר ממה שהייתה עולה ללא התייקרות של הדולר
- נניח משכנתא של 600,000 ₪ (משכנתא ממוצעת בישראל), ל-25 שנה בריבית משתנה
 - החזר חודשי לפי 5% ריבית: 3,084 ₪
 - החזר חודשי לפי 7% ריבית: 3,788 ₪
- כל זה יהיה חמור שבעתיים אם הדולר יזנק כמו בהונגריה או טורקיה

שחיתות

השפעה על שחיתות

▪ ללא יועצים משפטיים עצמאיים וללא בקורת משפטית השחיתות עלולה להתגבר:

- מינויים של אנשים לא מתאימים (כמו ההצעה למנות את יוסי שלי למשרת הסטטיסטיקאי הראשי או ההצעה למנות את משה בן זקן, מארגן הליכודיאדה באילת, למשרת מנכ"ל משרד התחבורה)

- מכרזים תפורים

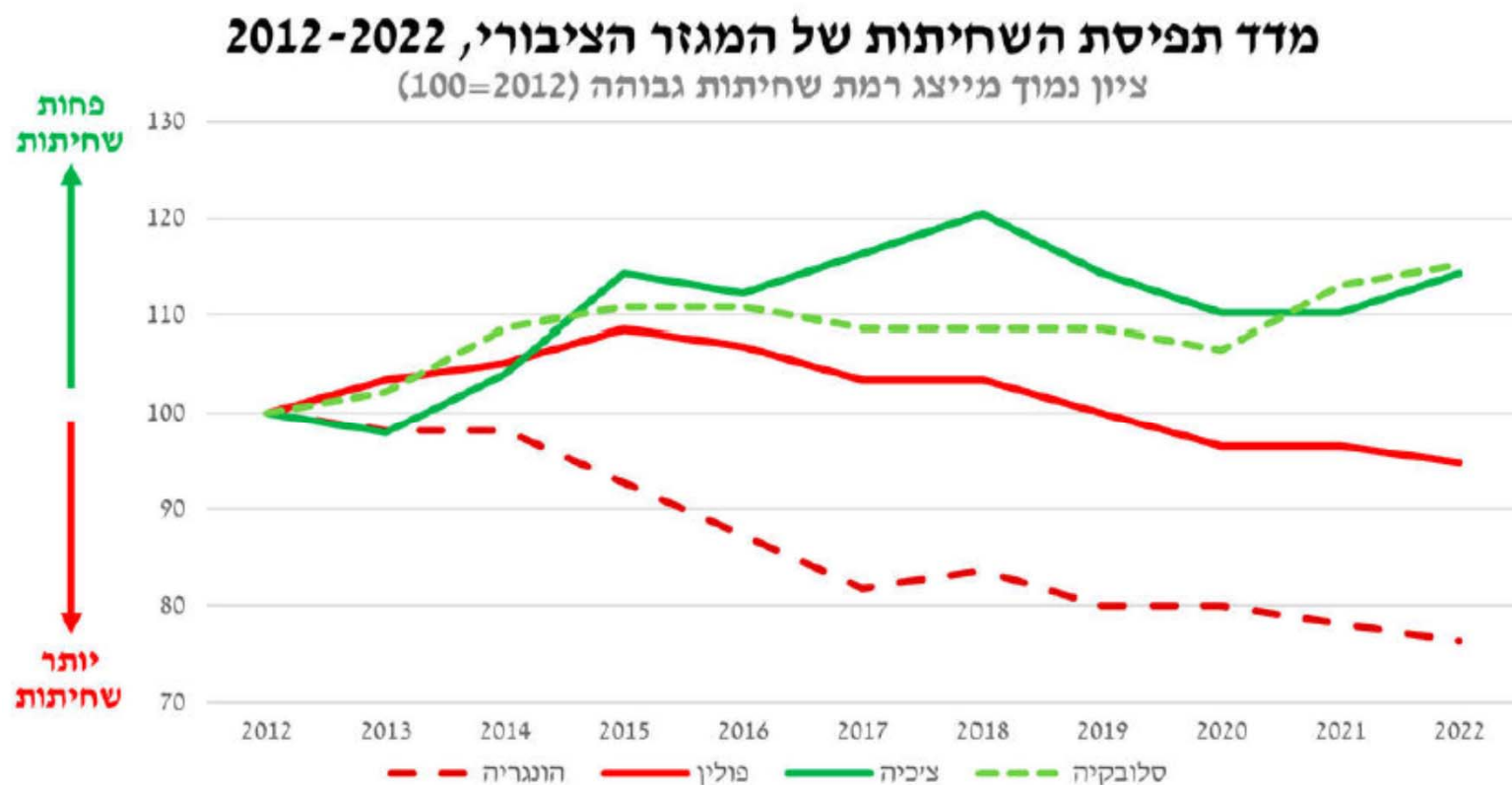
- העברות של תקציבים למקורבים

▪ דוגמאות כבר כעת:

- חוק המתנות של נתניהו

- הצעת החוק לאסור האזנות סתר שתפגע בביקורת מצד התקשורת

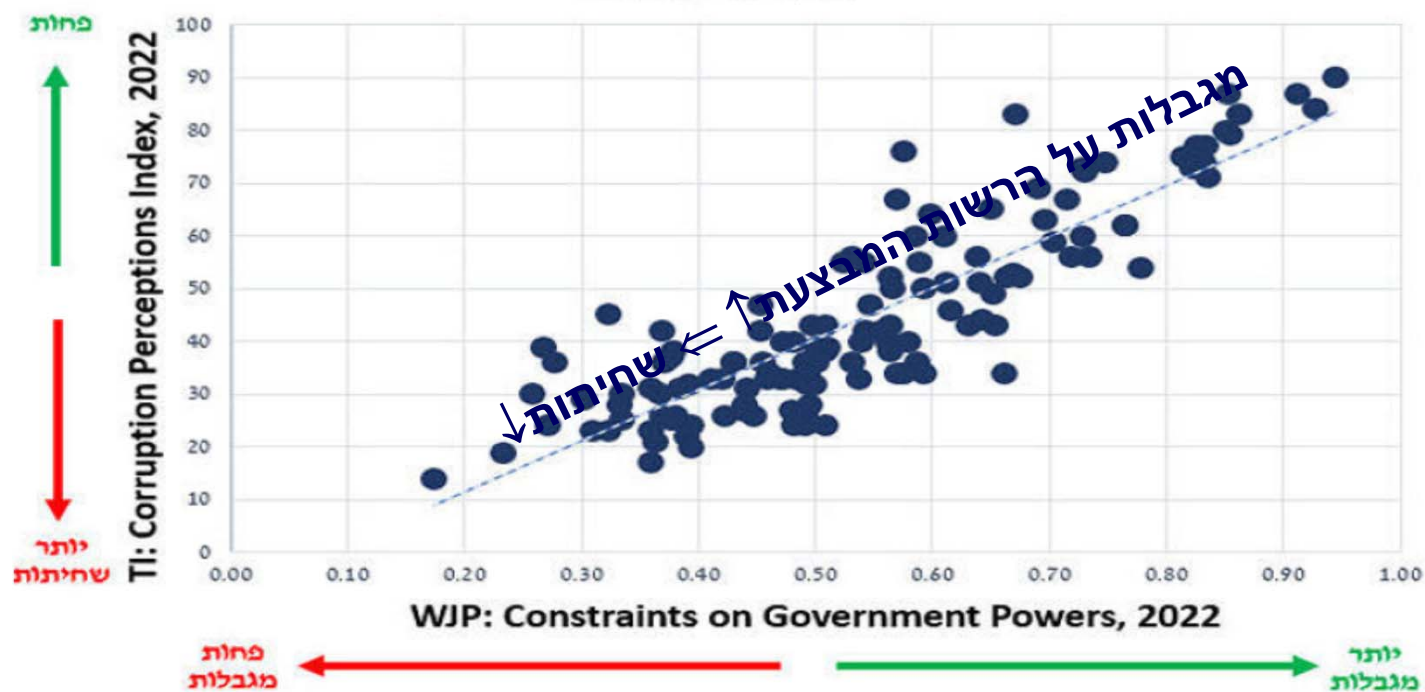
השחיתות בפולין והונגריה עלתה בהשוואה לצ'כיה וסלובקיה מאז נחלשה בהן הדמוקרטיה איתי אטר וצחי רז

מקור: Transparency International, Corruption Perception Index – CPI ועיבודי החוקרים.

שחיתות ומגבלות על הרשות המבצעת איתי אטר וצחי רז

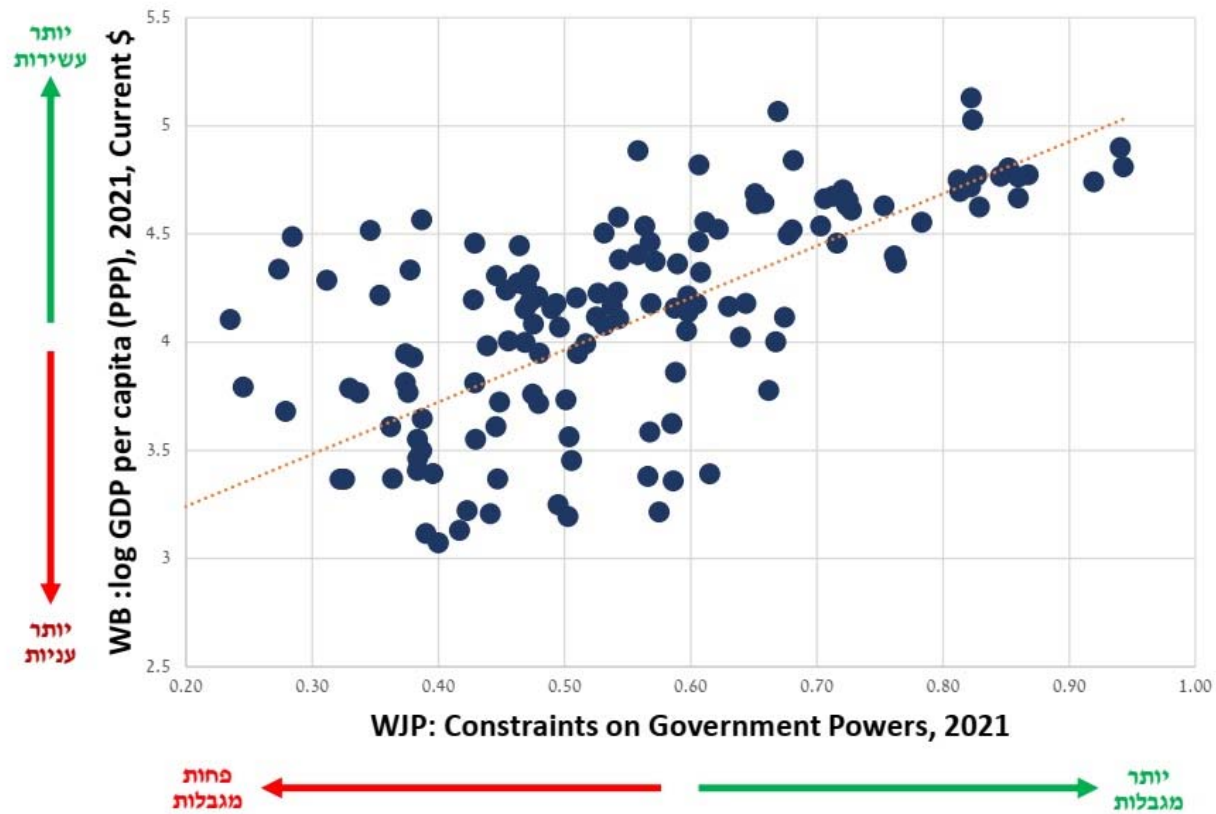
מגבלות על הרשות המבצעת ותפיסת השחיתות של המגזר
הציבורי, 2022

מקור: TI: Corruption Perceptions Index – CPI, Transparency International, WJP Rule of Law Index, Constraints on Government Powers ועיבודי החוקרים.

הקשר בין שחיתות לתוצר

מגבלות על הרשות המבצעת ותוצר לנפש, 2021

הנזק הכלכלי של ההפיכה המשטרית

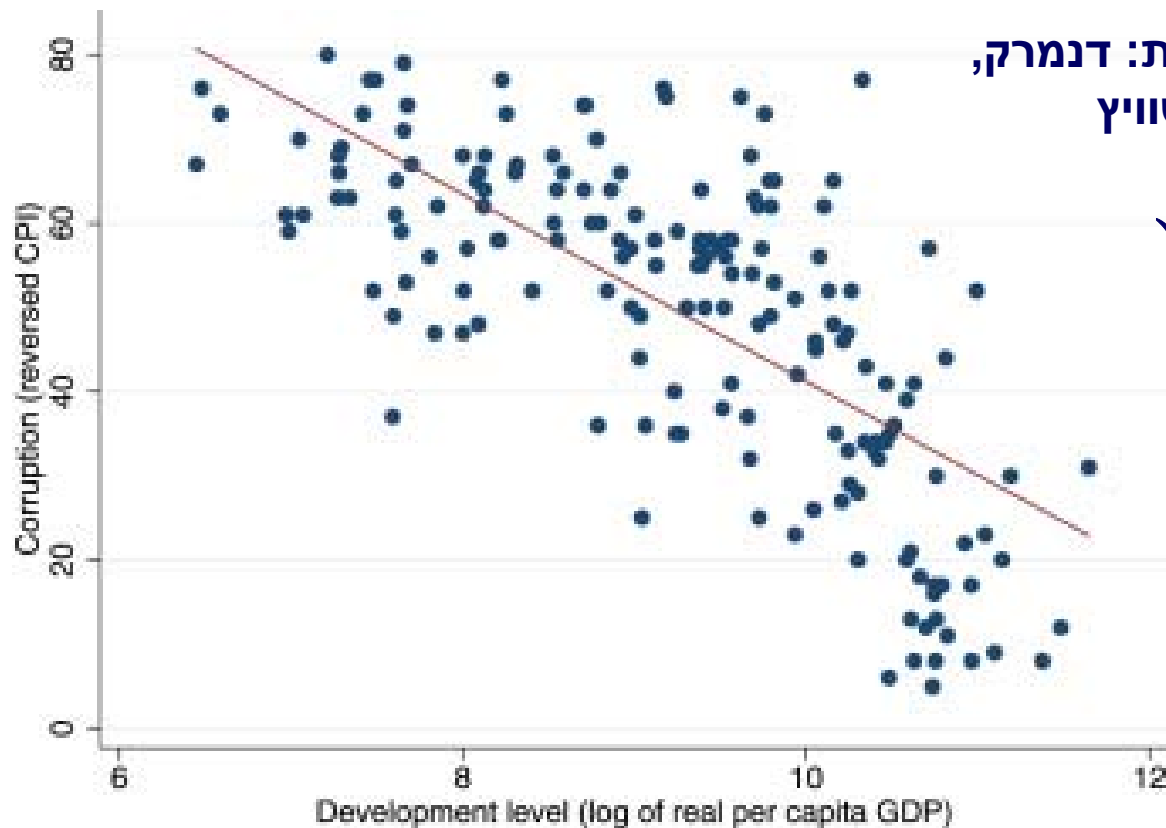
הקשר בין שחיתות לתוצר ב-175 מדינות שונות

Gründler and Potrafke, European Journal of Political Economy, 2019

מדינות מושחתות: סומליה,
דרום סודן, סוריה, צפון קוריאה

מדינות לא מושחתות: דנמרק,
ניו זילנד, שבדיה, שווייץ

↓ שחיתות ← תוצר

הנזק הכלכלי של ההפיכה המשטרית

זכויות קניין

כיצד זכויות קניין יכולות להפגע?

■ ללא הגנה משפטית יכולות להיפגע זכויות קניין

- סכסוכים משפטיים עם הממשלה יוכרעו לטובת המדינה

- רגולציה חדשה, לא צפויה ולא מידתית

■ ללא הגנה על זכויות קניין, משקיעים יחששו להשקיע בישראל, וחברות יחששו להחזיק כספים בישראל

- רוביני בראיון לדה מרקר, 5 במרץ 2023: "אני חושב שכל מי שהשקיע בטכנולוגיה בישראל, מודאג מעתיד ההשקעה, ותוהה אם נכון לבצע כעת בישראל השקעות חדשות. יש כבר ראיות לירידה בכמות הכסף החדש שזורמת לישראל. משקיעים מאמצים גישה של 'נמתין ונראה' — יש כבר דאגה משמעותית, הם רוצים להבין מה הולך להיות פה".

חשש מפגיעה בזכויות קניין מהולד אפ

ראיון עם סר רונלד כהן, 3 מרץ 2023

"היזמים ואנשי העסקים חוששים מכוחה האבסולוטי של הממשלה. כאשר העוצמה כולה מרוכזת בידי הממשלה, כאשר מפרקים את האיזונים והבלמים של משטר דמוקרטי, המגזר היצרני המבוסס על נורמות של משחק הוגן, מרגיש מאוים ביותר. אומר לעצמו, בצדק: אם אקלע למחלוקת עם הממשלה הזאת, מי יערוב לי שהיא לא תשתמש בכוחה נגדי? למי אפנה כדי שיגן עליי, כשגם בבית המשפט יישבו שופטים מטעם הממשלה? אין מי שיעצור אותה. במיוחד ייזהרו המשקיעים לשים כסף בחברות החשופות לרגולציה ממשלתית ענפה, ולא משנה מה האידאולוגיה המוצהרת שלה. צעדיה לשחיקת הדמוקרטיה ירתיעו רבים. כבר מרתיעים."

"אהסס להמשיך להשקיע בישראל. ואני לא לבד"

סר רונלד כהן, אחד המשקיעים והתורמים הגדולים כאן, בראיון סוער לממון: "כשאתה רואה מה עלול לקרות בגלל הרפורמה, אתה שואל את עצמך אם כדאי להשקיע במדינה הפכפכה כזו. הממשלה דוהרת לשבר לאומי".

התערבות בסקטור הפרטי עקב חשבונות אישיים

- ללא עצמאות שיפוטית הממשלה יכולה להתערב גם בסקטור הפרטי דרך איום שאם לא ישמעו להם הממשלה לא תספק שירותים
- לדוגמה, חיים כץ, שר התיירות, סירב לעבוד עם אבי ניסנקורן, נשיא התאחדות המלונאים, בגלל סכסוך אישי מהעבר והביא להתפטרותו (אחרת המלונאים לא היו מקבלים שירותים ממשרד התיירות)

חדשות מהארץ והעולם פוליטי-מדיני

ניסנקורן התפטר ותקף: השר כץ דרש לסיים את כהונתי כי לא תמכתי בחסינות עבורו

נשיא התאחדות המלונאים והשר לשעבר הודיע על סיום תפקידו, ותקף בחריפות את שר התיירות: "הלחצים הפוליטיים והשיקולים הזרים הם חציית קו אדום". סביבת כץ: "אין קשר לחסינות"

אנה ברסקי | 12:37 23/01/2023 | 1 דק' קריאה

פגיעה בפנסיה

פגיעה בפנסיה

- ללא עצמאות משפטית הממשלה עלולה לפגוע בזכויות פנסיה באמצעות חוקים לכאורה תמימים
- טורקיה, 14 בפברואר, 2023
 - ארדואן מורה לקרנות פנסיה פרטיות להשקיע לפחות 30% מכספי המצ'ינג הממשלתי (הממשלה עושה מצ'ינג של 30% מהחסכון הפרטי בפנסיה עד לגובה של שכר מינימום) במניות טורקיות בעקבות רעידת האדמה כדי לחזק את הבורסה הטורקית
- הונגריה 2010
 - אורבן מלאים את קרנות הפנסיה הפרטיות
 - בוטלה הזכות לפרישה מוקדמת (למעט נשים שצברו 40 שנות פנסיה)
 - סימונוביץ' (2022) מראה שגובה הפנסיה יחסית לשכר ירד מ-65% ב-2010 ל-50% ב-2021
- קשה לדעת מה יקרה בישראל אבל פגיעה בפנסיה תהיה אפשרית

עלייה בסיכון

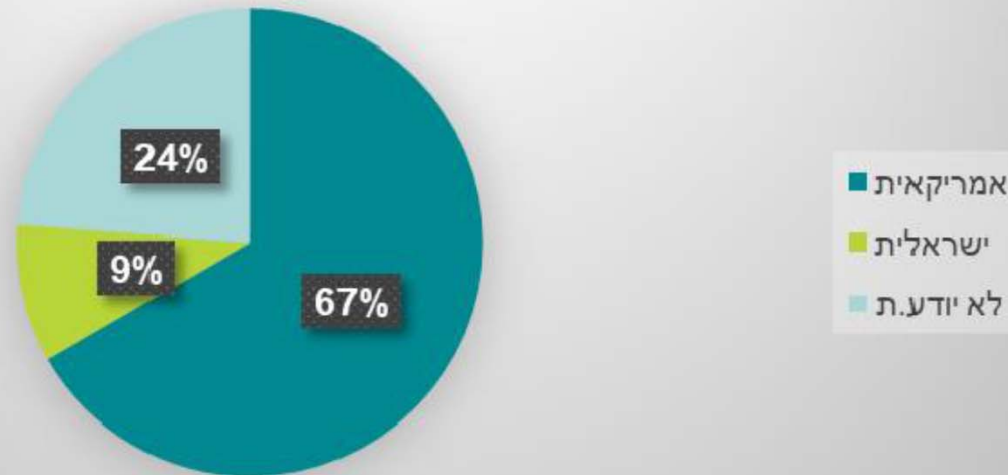
עלייה בסיכון של חברות פרטיות

- ללא איזונים ובלמים עלולה להיפגע היציבות מה שיקשה על פירמות לחזות מה הממשלה תעשה
- חוסר יציבות מבריחה משקיעים שחוששים שאחרי שישקיעו הממשלה תפגע להם בהשקעות על ידי
 - מיסוי רווחים
 - ביטול הטבות
 - פגיעה בזכויות עובדים
 - ערעור הביטחון ויחסי חוץ שיפגעו במותג "ישראל", "ירחיקו משקיעים שאכפת להם מ-ESG (אחריות חברתית וסביבתית)

חשש להקים חברות הייטק בישראל בעקבות ההפיכה המשטרית סקר ההייטק הישראלי, פברואר 2023

בתגובה לשאלה "אם היית מקימה חברה חדשה היום, האם היית מקימה חברה ישראלית או אמריקאית?"
בתגובה לשאלה "אם היית מקימה חברה חדשה היום, האם היית מקימה חברה ישראלית או אמריקאית?"
(147 משיבים), 67% מבכירי ההייטק ענו שהיו בוחרים להקים חברה אמריקאית, 9% היו בוחרים להקים חברה
ישראלית, ו-24% לא יודעים.

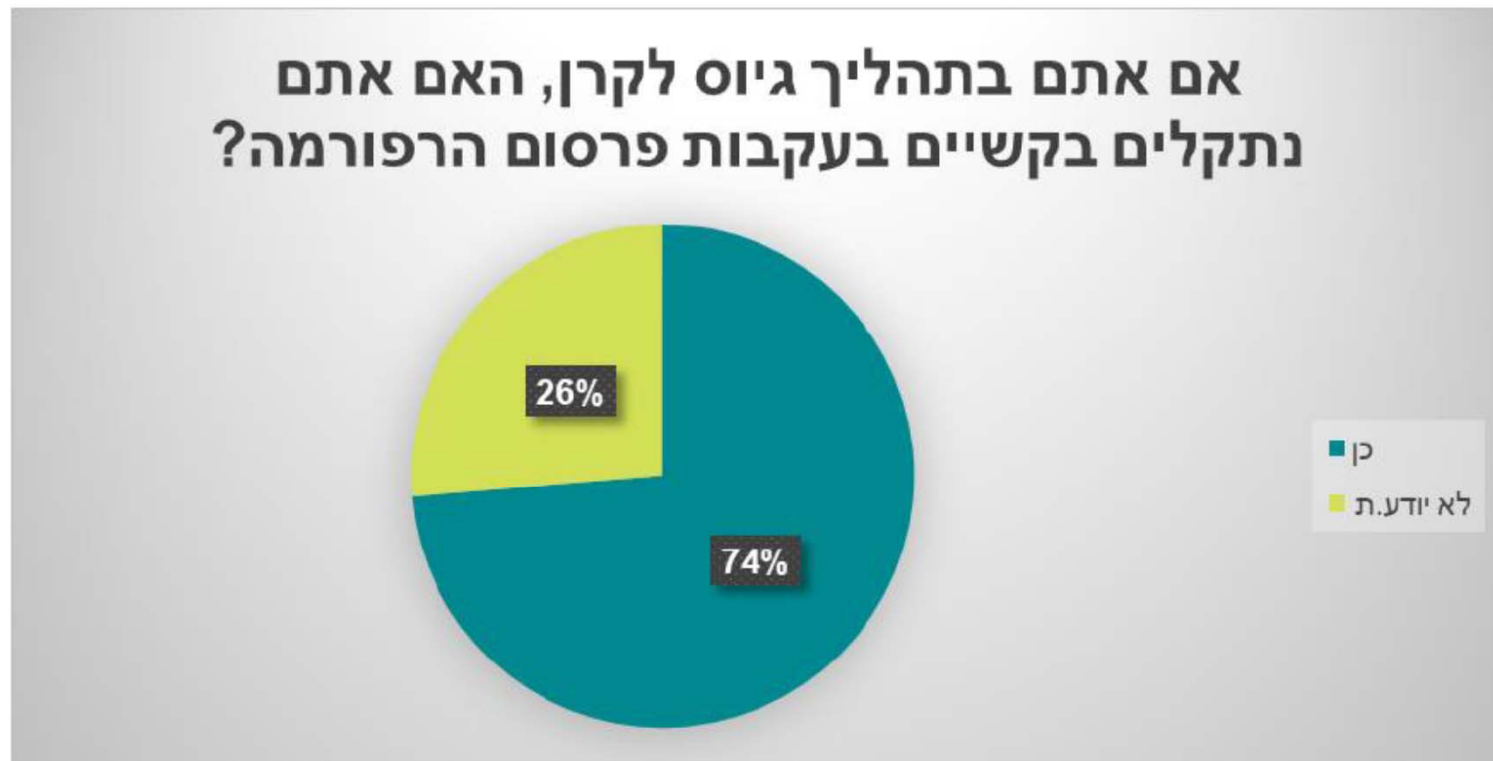
"אם היית מקימה חברה חדשה היום,
האם היית מקימה חברה ישראלית או
אמריקאית?"

קושי לגייס כסף בהייטק בעקבות ההפיכה המשטרית

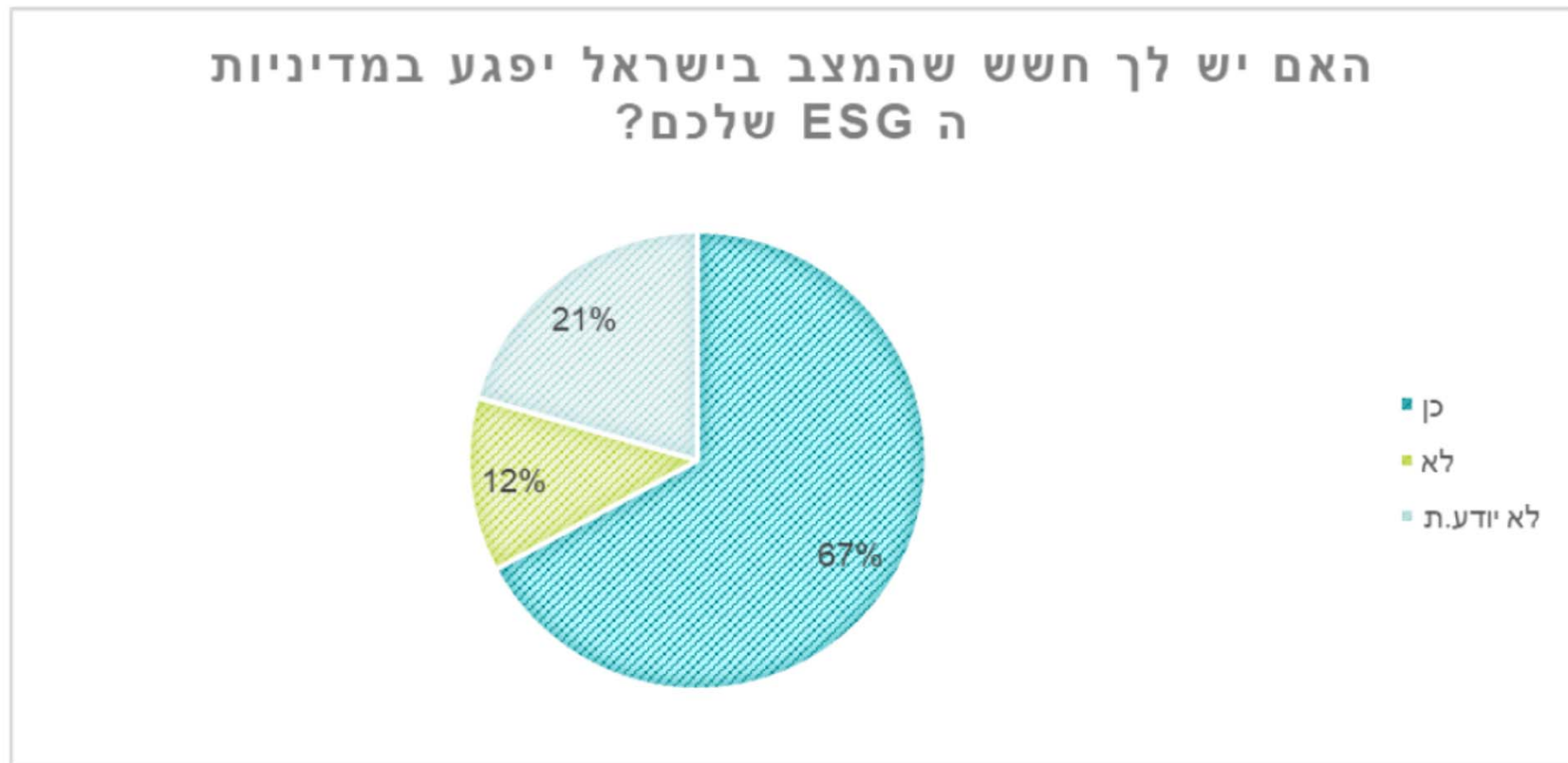
סקר ההייטק הישראלי, פברואר 2023

19) בתגובה לשאלה "אם אתם בתהליך גיוס לקרן, האם אתם נתקלים בקשיים בעקבות פרסום הרפורמה?" (מגיבים), 74% מבכירי הקרנות ענו בחיוב, 26% ענו שאינם יודעים.

חשש של חברות הייטק מפגיעה במדיניות ה-ESG (אחריות חברתית-תאגידית) סקר ההייטק הישראלי, פברואר 2023

בתגובה לשאלה " האם יש לך חשש שהמצב בישראל יפגע במדיניות esg שלכם?" (146 משיבים) 67% מבכירי ההייטק ענו בחיוב, 12% ענו בשלילה ו-21% ענו שאינם יודעים.

ראיון עם נוריאל רוביני, דה מרקר, 5 במרץ 2023

שוק ההון

נוריאל רוביני: "המשך החקיקה עלול להכניס את ישראל למערבולת כלכלית"

המהפכה המשטרית שמוביל נתניהו תפגע קשות ברווחה הכלכלית של 80% מהישראלים — זו התחזית של פרופ' נוריאל רוביני ■ "זה יוביל לבריחת הון שתפעיל לחץ על השקל, האינפלציה תעלה, פער התשואה בין אג"ח ישראליות לאמריקאיות יגדל — ואז יהיו חייבים להעלות עוד את הריבית"

עקוב

איתן אבריאל

05 במרץ 2023

"זה לא רק הרפורמה המשפטית. הם רוצים להתערב באקדמיה, בתקשורת, בלשכת הסטטיסטיקה. זה מה שקורה כשיש שלטון סמכותני, שמשתלט על הזרוע הביצועית, על החקיקה ועל מערכת המשפט — ואז מנסה לשלוט במדיה ובמוסדות שמגדירים את הדמוקרטיה.

"בישראל אין חוקה, ולכן בית המשפט העליון משמש תחליף לחוקה. תמיד יש עמדות פוליטיות שונות, אבל הקואליציה הזו מערערת את כל מה שמגדיר, את המשמעות, של דמוקרטיה — ולא רק ברובד המשפטי".

הנזק הכלכלי של ההפיכה המשטרית